

Tlf: 46 37 30 33
Roskilde@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Rabalderstræde 7, 2. sal
DK-4000 Roskilde
CVR-nr. 20 22 26 70

ISHØJ KOMMUNE
Revisionsberetning nr. 4
ÅRSREGNSKABET FOR 2024
Side 78 - 110

1	KONKLUSION PÅ REVISIONEN AF KOMMUNENS ÅRSREGNSKAB FOR 2024	78
1.1	INDLEDNING	78
1.2	REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION	78
1.3	REVISIONSBEMÆRKNINGER	78
2	VURDERING AF KOMMUNENS ØKONOMI	81
3	REVISIONSMETODIK OG -STRATEGI	82
3.1	VÆSENTLIGHEDSNIVEAU	83
3.2	DRØFTELSE MED LEDELSEN OM BESVIGELSER	83
3.3	TILSIDESÆTTELSE AF KONTROLLER	83
3.4	REVISION UDFØRT I ÅRETS LØB	84
3.5	DEN AFSLUTTENDE REVISION	84
4	REGNSKABSFØRING OG INTERNE KONTROLLER	84
4.1	PRINCIPPER FOR ØKONOMISTYRING	84
4.2	BILAGSBEHANDLING, FUNKTIONSADSKILLELSE OG INTERNE KONTROLLER	85
4.3	BEHOLDNINGSEFTERSYN OG GENNEMGANG AF UDVALGTE BALANCEPOSTER	86
5	LØN- OG PERSONALEOMRÅDET	86
5.1	FORRETNINGSGANGE OG SAGSREVISION	86
5.2	VEDERLAG MV. TIL POLITIKERE	87
6	JURIDISK-KRITISK REVISION OG LOVPLIGTIG FORVALTNINGSREVISION, JF. STANDARD FOR OFFENTLIG REVISION (SOR 6 OG 7)	87
7	REVISION AF KOMMUNENS INTERNE IT-KONTROLLER	89
8	REVISION AF ÅRSREGNSKABET	90
8.1	ÅRSREGNSKABETS OPBYGNING OG INDHOLD	90
8.2	BUDGET- OG BEVILLINGSKONTROL	91
8.3	TILSKUD, UDLIGNING OG SKATTER	91
8.4	REFUSION AF KØBSMOMS	91
8.5	LØNNINGER OG VEDERLAG	92
8.6	ANLÆGSVIRKSOMHED	92
8.7	ARTSKONTERING	92
8.8	FORENINGSGENNEMGANG	92
8.9	FORSYNINGSSOMRÅDET	93
8.10	BALANCEN	93
8.10.1	Generelt	93
8.10.2	Materielle anlægsaktiver	94
8.10.3	Finansielle anlægsaktiver	94
8.10.4	Omsætningsaktiver	94
8.10.5	Hensatte forpligtelser	94
8.10.6	Gæld	95

8.11	EVENTUALPOSTER	95
8.12	LÅNOPTAGELSE	95
9	REVISION AF DE SOCIALE REGNSKABER - OMRÅDER MED STATSREFUSION	96
9.1	REVISIONSERKLÆRING VEDRØRENDE DE SOCIALE IT-SYSTEMER	96
9.2	LØBENDE REVISION	96
9.2.1	Generelt	96
9.2.2	Formål	96
9.2.3	Revisionens omfang og udførelse	97
9.2.4	Forretningsgange, interne kontroller samt gennemgang af personsager.	97
9.3	AFSLUTTENDE REVISION	99
9.3.1	Regnskabsaflæggelse og restafregning af refusion	99
9.3.2	Revision af note vedr. Finanslovens Hovedkonti på områder med statsrefusion og tilskud	100
10	AFGIVNE REVISIONSBERETNINGER OG PÅTEGNEDE OPGØRELSE MV.	101
10.1	REVISIONSBERETNINGER AFGIVET TIL ISHØJ BYRÅD	101
10.2	DIALOG MED POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE	101
10.3	PÅTEGNEDE OPGØRELSE OG ØVRIGE OPGAVER	101
11	LEDELSENS REGNSKABSERKLÆRING	101
12	REVISORS ERKLÆRING	101
BILAG 1,	REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION	102
BILAG 2,	PÅTEGNEDE OPGØRELSE OG ØVRIGE OPGAVER	107
BILAG 3,	OMRÅDER MED SÆRLIGE RAPPORTERINGSKRAV	108
BILAG 4,	ROTATIONSPLAN OG OPFØLGNING - FORVALTNINGSREVISION OG JURIDISK-KRITISK REVISION	110

Til Ishøj Kommunes Byråd

1 KONKLUSION PÅ REVISIONEN AF KOMMUNENS ÅRSREGNSKAB FOR 2024

1.1 INDLEDNING

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab har den 15. juni 2025 afsluttet revisionen af Ishøj Kommunes regnskab for året 2024.

I henhold til Lov om kommunernes styrelse og revisionsregulativet for Ishøj Kommune afgives hermed revisionsberetning om den udførte revision af årsregnskabet.

Revisionen har omfattet siderne 5-8, 11-12, 30-51 og 54-76 i kommunens årsregnskab 2024.

Hovedtal (mio. kr.)	Budget (oprindeligt)	Regnskab
Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)	For året 2024	For året 2024
Resultat af ordinær driftsvirksomhed.....	45,8	14,3
Resultat af det skattefinansierede område	97,3	57,6
Resultat af forsyningsvirksomhederne	-1,1	-0,7
Balance	31.12.2023	31.12.2024
Aktiver	2.493	2.439
Egenkapital	-1.285	-1.313

Positive tal = overskud/aktiver

Negative tal = underskud/gæld

Egenkapital = positiv egenkapital angives, jf. årsregnskab, med ”-”

1.2 REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION

Vi har ved revisionen ikke konstateret kritiske forhold af en sådan væsentlighed eller karakter, at det kommer til udtryk i revisionspåtegningen på årsregnskabet, og vi vil derfor forsyne årsregnskabet med en påtegning uden forbehold.

Revisionspåtegningen følger den gældende standard for kommuner og er gengivet i vedhæftede bilag 1.

1.3 REVISIONSBEMÆRKNINGER

1.3.1 Generelt

Vi har pligt til løbende at vurdere, om der skal skrives en revisionsbemærkning, hvis

- regnskabets poster ikke er i overensstemmelse med byrådets beslutninger
- der er handlet i strid med gældende love og bestemmelser
- lovligheden af en post eller disposition anses for tvivlsom
- der ved gennemgang af de etablerede forretningsgange konstateres væsentlige mangler i kontrolmæssig henseende, idet revisionen samtidig kan fremsætte forslag til udbedring af konstaterede mangler
- foreskrevne forretningsgange i øvrigt ikke er fulgt
- udførelsen af Byrådets og udvalgenes beslutninger ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

1.3.2 Revisionsbemærkninger til årsregnskabet for 2024

Eventuelle revisionsbemærkninger vedrørende revisionen af årsregnskabet for 2024 skal behandles af Byrådet.

Revisionen af årsregnskabet for 2024 har givet anledning til nedenstående revisionsbemærkninger vedrørende revisionen af de sociale områder med statsrefusion og IT-revisionen.

Vi skal endvidere henlede opmærksomheden på afsnit 1.3.3 om opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger vedrørende ”manglende kontroller på områder med risici”.

It-revisionen

Vi har i forbindelse med IT-revisionen for år 2024 konstateret, at der ikke er foretaget periodisk gennemgang af brugerrettigheder til KY og KSD. Dette vurderes at være en væsentlig mangel i den interne kontrol relateret til bruger/adgangsstyring.

Det er vores vurdering, at det konstaterede forhold kan medføre en forøget risiko for såvel utilsigtede som tilsigtede fejl og mangler, og for at disse vil kunne forblive uopdagede. Revisionsbemærkningen skal ses på denne baggrund.

Vi har i forbindelse med revisionen drøftet forholdet med den daglige administrative ledelse. Det er overfor os oplyst, at fremadrettet er der iværksat en proces for halvårlig gennemgang af brugerrettigheder.

Servicebogen § 100, Merudgifter til voksne

Det er konstateret et antal fejl i forhold til manglende satsregulering og opfølgning i sager med merudgifter til voksne SEL § 100.

Via udtræk fra økonomisystemet er det konstateret, at størstedelen af sagerne ikke var korrekt satsreguleret i 2024. Denne fejl blev ligeledes fundet ved sidste års revision, og rapporteret til administrationen. I nogle sager fremgår det i et notat, at der skal foretages en satsregulering, og til trods for dette er selve reguleringen ikke foretaget.

Det vurderes af væsentlig betydning, at borgerne får udbetalt for lidt i forhold til den gældende sats, de er berettiget til.

Derudover blev der fundet 2 udbetalinger bogført på området, selvom sagerne ikke var bevilliget efter SEL § 100 merudgifter til voksne. Det kan således konkluderes, at arbejdsgangen, der skulle sikre overensstemmelse mellem bevilling, sagsbehandling og udbetaling, ikke fuldt er efterlevet. Dette vurderes derfor at være en kontrolmangel.

Forholdet indebærer ikke fejl af beløbsmæssig væsentlighed i forhold til kommunens samlede årsregnskab, men det vurderes kritisk i forhold til borgers retssikkerhed, at der i forbindelse med sagsgennemgangen er fundet systematiske fejl og kontrolmangler, samt at der ikke ledelsesmæssigt er fulgt tilstrækkeligt op på revisors observationer på området.

Den manglende satsregulering og kontrol af udbetalingerne har betydning for borgerne samt for refusionshjemtagelsen for kommunen.

Det skal derfor ledelsesmæssigt sikres, at fornødne reguleringer foretages overfor såvel borgeren samt refusionsmæssigt. Det anbefales, at kommunen overvejer, hvorvidt der er behov for udarbejdelse af en forretningsgangsbeskrivelse og interne kontroller, der sikrer rettidig opfølgning, satsregulering mv., hvilket vi har drøftet med kommunens administrative ledelse.

Job- og uddannelsesmål - Min Plan

Som det fremgår af pkt. 1.3.3, Opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger, har vi i revisionen 2024 fulgt op på forholdet og kommunens genopretning af området vedrørende Min Plan. På de fleste områder foreligger der nu Min Plan i sagerne.

Ved opfølgningen er vi dog blevet opmærksom på, at der har været en praksis i forhold til sager, hvor det har været svært at nå frem til et job- og uddannelsesmål med borgeren. I disse tilfælde er borgers sidste stillingsbetegnelse eller uddannelse benyttet som mål. Der er således en risiko for, at målet ikke er svarende til borgers situation og muligheder, og at hensigten med målet for borgeren ikke forfølges.

Denne valgte praksis vurderes efter vores opfattelse ikke at være i overensstemmelse med intentionerne i lovgivningen, da job- og uddannelsesmål skal være en aftale mellem borger og jobcenter.

Den benyttede arbejdsgang medfører, at de ellers oprettede job- og uddannelsesmål i en række sager ikke kan vurderes at være relevante for borgeren.

Sagsadministrationen generelt

Udover ovennævnte specifikke revisionsbemærkninger om Serviceloven § 100, Merudgifter til voksne og Job- og uddannelsesmål - Min Plan, har sagsrevisionen særligt på områderne kontanthjælp, uddannelseshjælp, jobafklaring og sygedagpenge, jf. afsnit 9.2.4, generelt vist flere generelle fejl og mangler i sagsadministrationen.

Der er således vores vurdering, at der er et relativt højt antal enkeltstående fejl og mangler i sagerne. Flere af fejltypene blev også identificeret og rapporteret til ledelsen af området ved revisionen i 2023. Vi kan se, at det generelle fejlniveau er stigende i 2024, og der er således ikke i tilstrækkeligt omfang implementeret tiltag til at imødegå revisors observationer i 2023.

Det er således vores vurdering, at sagsadministrationen samt interne kontroller og ledelsestilsynet på flere områder ikke er tilfredsstillende, og det henstilles, at der implementeres tiltag til sikring af, at sagsadministrationen følger gældende lovgivninger og regler.

1.3.3 Opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger

Ved den afsluttende revision har vi foretaget opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger samt andre væsentlige forhold omtalt i tidligere revisionsberetninger.

Revisionsbemærkning vedrørende Min Plan

Der blev i forbindelse med revisionsberetningen for 2023 afgivet revisionsbemærkning vedr. Min Plan. *Min Plan er et værktøj, som skal bruges som led i en aktiv beskæftigelsesindsats, og som har til hensigt at sikre borgers indsigt i egen sag, med henblik på at give borger mulighed for at følge med i sagens udvikling.*

I forbindelse med revisionen af områderne vedrørende Uddannelseshjælp, Dagpenge ved arbejdsløshed, Sygedagpenge, Ressourceforløb og Jobafklaring er der fundet generelle fejl vedr. manglende jobmål i Min Plan, og herved benyttes Min Plan ikke efter hensigten.

Forholdet indebærer ikke fejl af beløbsmæssig væsentlighed i forhold til kommunens årsregnskab, men det vurderes kritisk i forhold til borgers retssikkerhed, at der i forbindelse med sagsgennemgangen er fundet systematiske fejl og mangler vedrørende anvendelse af Min Plan på tværs af områderne.

Opfølgning og konklusion

I revisionen 2024 er der fulgt op på forholdet og kommunens genopretning af området. På de fleste områder foreligger der nu Min Plan i sagerne, men praksis for fastlæggelse af job- og uddannelsesmål i sagerne vurderes ikke i fuldt omfang at leve op til intentionerne i lovgivning.

Der foretages således ikke yderligere opfølgning sidste års revisionsbemærkning, men der afgives en ny revisionsbemærkning om Job- og uddannelsesmål - Min Plan og der henvises til afsnit 1.3.2.

Opfølgning på tidligere års revisionsbemærkning om manglende kontroller på områder med risici

Der blev i forbindelse med revisionsberetningen for 2022 afgivet en revisionsbemærkning angående, at der efter vores opfattelse ikke var etableret tilstrækkelig kontrol og tilsyn med bilagsbehandlingen i den enkelte bogføringsenheder, og der som følge heraf vurderedes at være en forøget risiko for fejl og mangler, som kan forblive uopdagede.

Vi anbefalede derfor, at kommunen øgede kontrolniveauet og dermed sikkerheden for korrekt håndtering af bilag på indkøbsområdet, herunder forebyggende kontroller og ikke alle efterfølgende og opdagende kontroller.

Status på opfølgning og konklusion ifm. revisionen for 2024

Vi har såvel ved den løbende som den afsluttende revision af årsregnskabet for 2024 fulgt op på kontrolmiljøet i kommunen og de nævnte risici.

Der er den 28. maj 2024 godkendt nyt Principper af Økonomistyring i Ishøj Kommune. Dette omfatter et større fokus på kontroller og ledelsestilsyn med bilagsbehandlingen. Det er konstateret, at dette er implementeret i løbet 2024.

Da kontrollen ikke dækker over hele året, samt implementeringen er foretaget over tid, har vi i lighed med 2023 foretaget supplerende handlinger og udvidet revisionen af bilagstransaktionerne med henblik på sikring af, at det samlede årsregnskab ikke indeholder væsentlige fejl eller fejlinformation, men der kan være en øget risiko for, at mindre eller uvæsentlige fejl ikke er opdaget.

Det er vores opfattelse, at kommunen med godkendelse af Principper for Økonomistyring af 28. maj 2024 og igangsættelse af bilagskontrollerne, at der er etableret et øget kontrolniveau, herunder et øget kontrolniveau vedrørende bilagsbehandlingen i forhold til tidligere.

Gennemgangen har vist, at bilagskontrollen i 2024 dækker 8,5 % af kommunens bilag for perioden. Dog er det konstateret, at stikprøverne er skævt fordelt, og at stikprøven ikke sker ud fra en afvejning af risiko og væsentlighed. Vi vil derfor anbefale, at stikprøven udvælges med særligt fokus på risici og væsentlighed.

Vi vil følge op på, hvorvidt forretningsgangen efterleves fuldt ud for 2025, samt følge op på vores anbefaling angående omfanget af bilagskontrollen ved revisionen i 2025.

2 VURDERING AF KOMMUNENS ØKONOMI

Vi har foretaget en overordnet analyse af det likvide beredskab samt den økonomiske drift.

Kommunen har i 2024 et overskud på 57,6 mio. kr. på det skattefinansierede område, mod et korrigeret budgetteret underskud på 63,7 mio. kr. Afvigelsen kan henføres til færre nettoanlægsudgifter.

Kommunen skal overholde lånebekendtgørelsens bestemmelser, således at kommunens likviditet, opgjort efter kassekreditreglen, altid skal være positiv. Det betyder, at kommunens gennemsnitlige daglige kassebeholdning, beregnet for de sidste 365 dage, ikke må være negativ.

Kommunen har ultimo regnskabsåret 2024 en gennemsnitlig kassebeholdning på 302 mio. kr., hvilket er en stigning på 0,7 mio. kr. i forhold til ultimo 2023, hvor den gennemsnitlige kassebeholdning ultimo regnskabsåret udgjorde 301,3 mio. kr. Den gennemsnitlige kassebeholdning er over kommunens vedtagne økonomiske målsætning om, at en gennemsnitlig 12 måneders likviditet skal være på 150-200 mio. kr.

Kassekreditreglen og kommunens målsætning for likviditet er således overholdt i regnskabsåret 2024.

Ved kommunens budgetopfølgning den 27. maj 2025 er den gennemsnitlige 12 måneders likviditet steget til 302,4 mio. kr. pr. 31. marts 2025. Dog skal dette ses i sammenhæng med, at det den 25. marts 2025 er besluttet, at der skal ske indfrielse af kommunens samlede udstøttede lån med en samlet restgæld på 115,2 mio. kr., hvilket vil få den gennemsnitlige likviditet til at falde, dog inden for kommunens målsætning.

Konklusion

Det er vores samlede vurdering, at kommunen, jf. det opnåede regnskabsresultat for 2024 og budgetoplysningerne for 2025, har en bæredygtig drift, og et likvidt beredskab indenfor rammer af kommunes økonomiske politik, og vi har således ikke konstateret forhold, der kan rejse tvivl om, at kommunen kan efterleve lånebekendtgørelsens regler om gennemsnitlig likviditet.

3 REVISIONSMETODIK OG -STRATEGI

Målet med revisionen af regnskabet er at sætte BDO i stand til at udtrykke en konklusion om, hvorvidt årsregnskabet i al væsentlighed er udarbejdet i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets¹ krav i Budget- og regnskabssystem for kommuner, med fokus på områder med betydelig risiko for fejl i årsregnskabet.

Revisionen rettes mod områder og forretningsgange, hvor det vurderes, at der kan opstå risiko for væsentlige fejl i årsregnskabet eller risiko for kritik af kommunens forvaltning, i henhold til styrelseslovens bestemmelser eller revisionsaftalen.

Revisionen udføres blandt andet i overensstemmelse med revisionsstandarden ISA 315, som stiller krav til revisor om fokus på gennemgang og vurdering af væsentlige forretningsgange og kontroller. Standarden stiller også krav til revisors gennemgang af kommunens IT-systemer, samt hvordan disse påvirker data i årsregnskabet og det interne kontrolmiljø. Ved gennemgang af kommunens dokumentation af forretningsgange, kontroller og IT-systemer har vi vurderet, hvor der er størst risiko for fejl i årsregnskabet. Vores revisionsstrategi og revisionshandlinger er designet til at imødegå de risici, som vi har identificeret i forbindelse med vores gennemgang.

Særligt IT-systemernes understøttelse af og mulige påvirkning på årsregnskabet har fået yderligere betydning for revisionen, som følge af den øgede digitalisering og automatisering, som kommunen oplever. Derfor vil vores revision også have forøget fokus på kommunens processer og kontroller omkring funktionsadskillelse og rettigheder i de IT-systemer, som har særlig betydning for årsregnskabet og regnskabsaflæggelsen.

Kommunens dokumentation indenfor de pågældende områder er således af central betydning ikke kun for kommunen, men også for tilrettelæggelsen af en fortsat effektiv revision.

Kommunens drift er i vid udstrækning baseret på systemunderstøttede forretningsgange. Vi har derfor i overvejende grad tilrettelagt en kontrolbaseret revisionsstrategi på væsentlige områder, mens der i begrænset omfang udføres substansbaserede handlinger. Revisionen tager udgangspunkt i, at vi ved

¹ Ministeriereference er i nærværende revisionsberetning generelt Indenrigs- og Sundhedsministeriet, som er det nuværende referenceministerium, uanset at ministerierne tidligere har omfattet forskellige områder og været benævnt f.eks. Indenrigs- og Boligministeriet

stikprøver indhenter dokumentation for eller på anden måde får bekræftet bogføringens og årsregnskabet's rigtighed. I forbindelse hermed tester vi forretningsgange og interne kontroller samt IT-kontroller, i det omfang vi finder det nødvendigt for revisionen af årsregnskabet.

Ved revisionen efterprøves således, om årsregnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, byrådets øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Desuden vurderes det, om udførelsen af Byrådets og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

3.1 VÆSENTLIGHEDSNIVEAU

Ved udarbejdelse af revisionsplanen fastlægger BDO et acceptabelt væsentlighedsniveau for at vurdere beløbsmæssig væsentlig fejlinformation. Både beløbets størrelse (kvantitativ) og arten (kvalitativ) af fejlinformationen vurderes.

Væsentlighedsniveauet fastlægges for årsregnskabet som helhed, og væsentlighedsniveauet anvendes både i planlægningsfasen og ved afslutning af revisionen.

Væsentlighedsniveauet er bestemmende for, hvor stor en fejl vi kan acceptere uden at skulle tage forbehold for, om regnskabet er rigtigt.

Med udgangspunkt i Ishøj Kommunes størrelse har vi anvendt et væsentlighedsniveau på ca. 52 mio. kr.

Vi skal informere Byråd om eventuelle regnskabsmæssige forhold, som ikke er korrigerede i årsregnskabet. Vi har valgt at informere om fejl, som har en påvirkning på regnskabsopgørelsens regnskabsposter større end 5 % af det anvendte væsentlighedsniveau på ca. 52 mio. kr., svarende til ca. 2,6 mio. kr., og for balancens og egenkapitalens regnskabsposter anvendes en grænseværdi svarende til 20 %, svarende til ca. 10,4 mio. kr.

Vi har ikke konstateret sådanne ikke-korrigerede forhold i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2024.

Om revisionens tilrettelæggelse og udførelse samt ledelsens og revisors opgaver og ansvar henvises i øvrigt til vores beretning om tiltrædelse pr. 26. juni 2023 (beretning nr. 1).

3.2 DRØFTELSE MED LEDELSEN OM BESVIGELSER

Under revisionen har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser. Ledelsen har over for os oplyst, at kommunen efter ledelsens vurdering har et effektivt kontrolmiljø, der afdækker risikoen for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlig fejlinformation, herunder fejlinformation som følge af besvigelser.

Ledelsen har desuden oplyst, at den ikke har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser.

3.3 TILSIDESÆTTELSE AF KONTROLLER

Med henblik på at afdække om der er risiko for væsentlige fejlinformation i årsregnskabet, som følge af ledelsens mulighed for tilsidesættelse af kontroller, har vi udført følgende revisionshandling:

- Udført analyse af poster i finansbogholderiet i årets løb med henblik på identifikation af usædvanlige poster uden for kommunens normale drift
- Foretaget stikprøvevis kontrol af væsentlige poster og andre justeringer, der er foretaget i forbindelse med regnskabsafslutning, til underliggende dokumentation

Vi har ikke identificeret periodiseringsfejl, usædvanlige posteringer eller posteringer uden for kommunens normale drift i forbindelse med vores revision.

Vi har således ingen indikationer på, at de interne kontroller er tilsidesat.

3.4 REVISION UDFØRT I ÅRETS LØB

Revision i årets løb er blandt andet udført ved besøg i den kommunale forvaltning. Formålet med den løbende revision er dels at udøve en aktuel og vedkommende revision, der giver mulighed for løbende at fremsætte forslag til forbedringer under skyldig hensyntagen til omkostninger og risici, dels at medvirke til at sikre et betryggende og effektivt grundlag for regnskabsaflæggelsen i kommunen.

Vi gennemgår og vurderer kommunens forretningsgange med henblik på at identificere, hvor der kan forekomme væsentlige risici for fejl i årsregnskabet. Vi adresserer de risici, som vi identificerer, således kommunen får indblik i de revisionsmæssige overvejelser og eventuelle regnskabsmæssige konsekvenser.

Ved den løbende revision gennemgår vi kommunens interne kontroller, IT-kontroller og væsentlige forretningsgange på forvaltningsområderne. Vi lægger vægt på ledelse og styring som indfaldsvinkel til revisionen, og der er således fokuseret på kommunens målsætninger og strategier for området, samt på hvorvidt de tilrettelagte procedurer og det etablerede ledelsestilsyn understøtter disse strategier og målsætninger.

3.5 DEN AFSLUTTENDE REVISION

Den afsluttende revision har til formål at bekræfte, at de konklusioner m.v., som er truffet på baggrund af den udførte revision i løbet af året, fortsat er gældende.

Den afsluttende revision har desuden til formål at sikre, at det af kommunen aflagte årsregnskab ikke indeholder væsentlige fejl. Det vil sige, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med Budget- og regnskabssystem for kommuner.

4 REGNSKABSFØRING OG INTERNE KONTROLLER

4.1 PRINCIPPER FOR ØKONOMISTYRING

Vi har gennemgået kommunens principper for økonomistyring og herunder vurderet, om principperne fortsat beskriver rammen og reglerne for, hvordan kommunens økonomistyring, kasse- og regnskabsvæsen mv. udøves i praksis.

Konklusion

Byrådet har godkendt Principper for Økonomistyring den 28. maj 2024. Det er vores opfattelse, at principperne for økonomistyring i nødvendigt omfang beskriver rammen og reglerne for kommunens kasse- og regnskabsvæsen, herunder niveauet for de interne kontroller og ledelsestilsynet.

I de følgende afsnit har vi kort omtalt vores handlinger på relevante områder med henblik på at bekræfte, om konkrete og væsentlige dele af principperne for økonomistyring fungerer i praksis.

4.2 BILAGSBEHANDLING, FUNKTIONSADSKILLELSE OG INTERNE KONTROLLER

Vi har valgt at sætte fokus på kommunens interne kontroller og forretningsgange vedrørende styring af indkøb, herunder om bilagsbehandlingen i kommunen overholder de regler, som er vedtaget i principperne for økonomistyring.

I perioden januar til april 2024 var kommunen omfattet af økonomiregulativet, som indeholdt følgende grundlæggende regler for den elektroniske bilagsbehandling:

- Kontrol af bilagsbehandling er et ledelsesansvar og skal tilrettelægges ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko. Da den enkelte budgetansvarlige i et vist omfang uddelegerer bilagsbehandling, skal der føres kontrol af denne. Den budgetansvarlige har ansvaret for, at der udføres kontrol af bilagsbehandling. Det er ikke nødvendigvis den budgetansvarlige selv, der udfører kontrollen, men skal sikre, at udførelsen af kontrollen ikke varetages af selve bilagsbehandleren.
- Kompenserende kontrol angående bilag over 500.000 kr.
- I Ishøj Kommune er budgetstyringen og kontrol af bilagsbehandlingen integreret. Budgetstyring er den budgetansvarliges godkendelse af bilagsbehandlingen.

Med nye principper for økonomistyring, som har været gældende fra 28. maj 2024 indeholder følgende grundlæggende regler for den elektroniske bilagsbehandling i kommunen:

- Bilagene kræver alene elektronisk attestation før bogføring og betaling. Der er ingen beløbsgrænse herpå.
- Den ledelsesmæssige kontrol af bilag er integreret i de budgetansvarliges almindelige ledelses-tilsyn. Der er krav om en bilagskontrol pr. md. på 10 kreditorbilag pr. leder. Bilagskontrollen indebærer kontrol af kontering, varen er modtaget, budgetdækning, momsbehandling mv.

Vi har ved stikprøvevis test af kontroller efterprøvet, om bilagsbehandlingen og de interne kontroller følger disse regler, og i det hele taget er tilrettelagt hensigtsmæssigt og betryggende.

Der er ikke etableret en fuldstændig funktionsadskillelse mellem disponerende, registrerende og kontrollerende funktioner i kommunen. Dette forhold forøger risikoen for fejl som følge af tilsigtede eller utilsigtede handlinger eller mangler.

På baggrund heraf har vi foretaget test af kommunens bilagsbehandling og interne kontroller.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunen med godkendelse af Principper for Økonomistyring af 28. maj 2024 og igangsættelse af bilagskontrollerne, at der er etableret et øget kontrolniveau, herunder et øget kontrolniveau vedrørende bilagsbehandlingen.

Gennemgangen har vist, at bilagskontrollen i 2024 dækker 8,5 % af kommunens bilag for perioden. Dog er det konstateret, at stikprøverne er skævt fordelt, og at stikprøven ikke sker ud fra en afvejning af risiko og væsentlighed. Vi vil derfor anbefale, at stikprøven udvælges med særligt fokus på risici og væsentlighed.

Økonomiafdelingen følger op på, at ledernes bilagskontroller bliver foretaget løbende, hvilket gør det muligt at reagere, hvis enkelte bogføringsenheder er bagud med bilagsbehandlingen. Dog anbefaler vi, at der igennem kontrollen sker en løbende opsamling af viden om kvaliteten i bilagsbehandlingen.

Grundet ovenstående kontrol er igangsats i løbet af året, er der for 2024 i lighed med tidligere år foretaget en stikprøvevis gennemgang af bilag. Vi har ikke fundet bogføringsfejl i de konkrete bilag, som vi har revideret.

Vi vil anbefale, at der fremover etableres en løbende stikprøvekontrol af manuelle udgiftsbilag, som efter vores vurdering er forbundet med en øget risiko for fejl og besvigelser. Årsagen er, at betalingen ikke hænger sammen med en ekstern elektronisk faktura.

4.3 BEHOLDNINGSEFTERSYN OG GENNEMGANG AF UDVALGTE BALANCEPOSTER

Vi har foretaget et uanmeldt beholdningseftersyn pr. 23. oktober 2024, som har omfattet kontrol af tilstedeværelsen af kommunens likvide aktiver, midlertidige anbringelser, fejlkonti og ventende remittering.

Vi har undersøgt, om den etablerede kassevirksomhed fungerer betryggende og følger reglerne for kassekontrol mv., som beskrevet i principperne for økonomistyring.

Desuden har vi vurderet og stikprøvevis testet de generelle forretningsgange og kontroller for afstemning af balancekonti.

Vi har ved revisionsbesøget fokuseret på at undersøge, om de enkelte afdelinger overholder reglerne i principper for økonomistyring om løbende afstemning af balancekonti.

Afstemningsprocedurerne skal sikre, at balancens poster løbende bliver afstemt og udlignet, så der ikke opstår uafklarede mellemværender og differencer med borgere, virksomheder og myndigheder.

Økonomaafdelingen har i et underbilag til principperne beskrevet kravene til afstemning af balancekonti, som bl.a. indeholder en beskrivelse af ansvarsfordelingen, tidsterminer og de indholdsmæssige krav til en afstemning. Økonomaafdelingen har også etableret et løbende tilsyn med, at afstemningsrutinerne bliver overholdt.

Vi har stikprøvevis efterprøvet, om de enkelte afdelinger er ajour med afstemningsarbejdet i forhold til kommunens fastlagte regler og tidsterminer.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens kassevirksomhed fungerer betryggende og følger de regler, som byrådet har vedtaget.

Under eftersynet fik vi bekræftet tilstedeværelsen af de likvide beholdninger.

Det er vores opfattelse, at der er etableret en betryggende forretningsgang for afstemning af balancens konti, som sikrer en løbende afstemning af balancens poster. Dette underbygges af vores stikprøver på udvalgte balanceposter.

5 LØN- OG PERSONALEOMRÅDET

5.1 FORRETNINGSGANGE OG SAGSREVISION

Lønrevisionen har til formål at sikre, at forretningsgange og interne kontroller omkring indberetning og udbetaling af løn fungerer betryggende.

Vores lønrevision tager afsæt i en vurdering af de arbejdsgange og interne kontroller, som har væsentlig betydning for løndannelsen både centralt og decentralt. På baggrund af denne vurdering har vi udvalgt en række lønsager til test af forretningsgangene.

Vi har angående den administrative ledelse foretaget en gennemgang af lønudviklingen fra 2023 til 2024. Dette har ikke givet anledning til bemærkninger.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunen har et tilfredsstillende kontrolmiljø på lønområdet, som imødegår de væsentligste risici. Der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at lønninger udbetales i overensstemmelse med de relevante regler i forhold til de processer, som kommunen har ansvaret for.

5.2 VEDERLAG MV. TIL POLITIKERE

Vi har undersøgt, om byrådet har truffet beslutning om ændring af vederlæggelse af byrådet i henhold til bekendtgørelsen om vederlag, diæter, pension mv. for varetagelsen af kommunale hverv.

Vi har foretaget en analytisk gennemgang af udbetalte vederlag til borgmester, udvalgsformænd og byrådsmedlemmer, herunder om der er sket ændringer i udbetaling af vederlag i forhold til 2023.

Der er indhentet dokumentation for, at der fortsat ydes vederlag af byrådet i overensstemmelse med vederlagsbekendtgørelsen.

Konklusion

Vi er ved vores revision ikke stødt på kritiske forhold.

6 JURIDISK-KRITISK REVISION OG LOVPLIGTIG FORVALTNINGSREVISION, JF. STANDARD FOR OFFENTLIG REVISION (SOR 6 OG 7)

Den lovpligtige revision omfatter ifølge Styrelsesloven ("Lov om kommunernes styrelse") både finansiell revision, juridisk-kritisk revision og løbende forvaltningsrevision.

Den juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevisionen er udført integreret og sideløbende med den finansielle revision på udvalgte lovmæssige og væsentlige områder.

Formål

Det er i de faglige standarder for offentlig revision ("SOR") fastlagt, at revisor over en 5-årig periode skal gennemgå en række fast definerede plantemaer indenfor juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision.

Plantemaer udvalgt i år er "Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner" under juridisk-kritisk revision og "Aktivitets- og ressourcestyring" under forvaltningsrevision.

Som led i revisionen vurderes om gældende overenskomster på folkeskoleområdet er implementeret korrekt og har den nødvendige bevilling/hjemmel, samt om processer i budgetstyringen er tilpassede hertil.

Der fokuseres på kommunens styring af vikarer samt om og i hvilket omfang, kommunen har udarbejdet politikker og sygefraværsindsatser. Herunder undersøges, om der vurderes at være tilstrækkelig opfølgning og handling på disse vedtagne politikker og sygefraværsindsatser, så der sker understøttelse af en sparsommelig økonomisk styring og budgetopfølgning i overensstemmelse med de af kommunen valgte og relevante kriterier.

Revisionens omfang og udførelse

Til brug for udførelsen af juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevisionen, har vi foretaget gennemgang af kommunens politikker og sygefraværsindsatser, samt afrapportering vedrørende sygefraværet i

form af Ishøj Kommunes sygefraværspolitik, i form af bilag "Retningslinje om sygefravær", "Sygefravær - rapportering KCL" og "Sygefraværssindsats - notat til KCL" mv.

Vi har desuden foretaget stikprøvevis gennemgang af budgetstyring og udbetalte lønninger til lærere i folkeskolen og har vurderet kommunens opfølgning og implementering af politikker og sygefraværssindsatser.

Vi har gennemgået kommunens styring af vikarer på området, herunder opfølgning på vikarforbrug i den samlede lønstyring.

Som led i udførelsen af forvaltningsrevision vedrørende aktivitets- og ressourcestyring og juridisk kritisk revision vedrørende løn- og ansættelsesmæssige dispositioner har vi udarbejdet et spørgeskema med 36 spørgsmål og forhold til afklaring for at få information om i hvilket omfang, kommunens ledelse og administration og retningslinjer m.v. medvirker til at understøtte effektive og økonomiske hensyn på området.

Spørgeskemaet har til formål at understøtte revisionsprocessen med henblik på at afdække om og i hvilket omfang:

- ✓ Kommunen har fastlagt overordnede politikker og sygefraværssindsatser
- ✓ Kommunen sikrer sig, at overenskomster implementeres og efterleves
- ✓ Kommunen har fastlagt procedurer for løbende opfølgning og evaluering af politikker og sygefraværssindsatser

Vi har gennemgået den modtagne besvarelse af spørgeskema og opfølgende spørgsmål er afklaret via forespørgsler og interviews med kontaktpersoner udpeget i samarbejde med kommunen.

Vi har herigennem undersøgt, om ledelsen har fastlagt et hensigtsmæssigt styringskoncept, og at dette understøttes af passende styringsværktøjer og en passende økonomistyring. Vi har vurderet i hvilket omfang, kommunen sikrer, at der er afgivet de fornødne bevillinger i overensstemmelse med kommunens regelsæt herom.

Konklusion juridisk-kritisk revision

Vi har i de udvalgte stikprøver inden for folkeskolerne Vibeholmskole og Ishøj Skole ikke konstateret forhold, som indikerer, at kommunens løn- og ansættelsesmæssige dispositioner ikke er i overensstemmelse med de kriterier, der er relevante for de pågældende ansættelser i henhold til gældende overenskomst og øvrige aftaler.

Vi har ikke fundet væsentlige fejl eller mangler i de gennemgåede stikprøver.

Ud fra det udførte arbejde og vores samlede vurdering af kommunens administrative ledelse m.v. på området, er det vores samlede vurdering, at organiseringen af ledelsesmæssige og administrative opgaver forbundet med løn- og ansættelsesmæssige dispositioner er hensigtsmæssigt forankret i Ishøj Kommune, samt at de administrative processer og styringsværktøjer understøtter implementering af "50.01 Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne".

Derudover er det vores opfattelse, at der er et velfungerende samarbejde og opgavefordeling mellem Skoleområdet og Lønafdelingen, hvilket understøtter, at administrationen og sagsbehandlingen afspejler gældende overenskomst.

Vi vurderer, at der er tilrettelagt gode interne forretningsgange, som medvirker til løbende overvågning af lovændringer m.v.

Gennemgangen har ikke givet anledning til anbefalinger til kommunen.

Konklusion forvaltningsrevision

Med baggrund i den foretagne gennemgang af kommunes styring af vikarer, sygefraværspolitikker- og indsatser er det vores vurdering, at Ishøj Kommune generelt har implementeret styringsværktøjer, der effektivt medvirker til at understøtte en tilfredsstillende aktivitets- og ressourcestyring. Det er overfor os oplyst, at sygefraværspolitikken er fra 2018, hvorfor det anbefales at denne ajourføres.

Det er konstateret, at der er en forskel på sygefraværet mellem de enkelte skoler, hvorfor det vurderes, at der med erfaringsudveksling og ensretning i forhold til konkrete indsatser formodentlig kan ske reduktioner i fraværet. Ligeledes er det konstateret, at der er et højt sygefraværsniveau blandt folkeskolelærere sammenholdt med øvrige kommuner.

Det er vores overordnede vurdering, at den løbende økonomistyring, herunder de månedlige budgetopfølgninger, understøtter en hensigtsmæssig aktivitets- og ressourcestyring i forhold til en sparsommelig, produktiv og effektiv anvendelse af ressourcerne.

Samlet har vores gennemgang givet anledning til følgende anbefalinger:

- Vi anbefaler, at der forankret i kommunens HR-afdeling etableres et tværfagligt rejsehold med kompetencer indenfor HR og personalejura, arbejdsmiljø, trivsel og analyse, som følger sygefraværet og sparrer med de centrale folkeskoleledere og skolechef.
- Vi anbefaler, at kommunen overvejer at få etableret fælleskommunale samarbejder med andre nabokommuner, som skal medføre konkrete indsatser, der bygger på nabokommuners erfaringer med nedbringelse af sygefravær, idet vores forvaltningsrevision har vist, at kommunen evt. kan drage erfaringer fra nabokommuner, hvad angår nedbringelse af sygefravær blandt folkeskolelærere.
- Vi anbefaler, at kommunen overvejer, hvorvidt kommunens sygefraværspolitikker bør revideres og tilpasses, herunder bør det overvejes, om der bør iværksættes særlige sygefraværsindsatser målrettet folkeskoleområdet, grundet et generelt højt sygefraværsniveau sammenholdt med øvrige kommuner og landsgennemsnittet.
- Vi anbefaler, at der foretages en opfølgning på vikarforbruget og sygefraværet på de enkelte skoler, herunder en analyse af sammenhængen mellem udgifter til vikarer og sygefraværet på skolerne.

7 REVISION AF KOMMUNENS INTERNE IT-KONTROLLER

Revisionen har omfattet revision af kommunens generelle it-kontroller for de it-systemer, der har betydning for kommunens regnskabsføring og regnskabsaflæggelse.

Vi har tilrettelagt revisionen ud fra en intern drøftelse mellem det finansielle team og it-revisionsteam, således, at relevante områder revideres ud fra en risikobaseret tilgang og ud fra forventet revisionsstrategi. I 2024 har revisionen omfattet følgende områder:

- OPUS Økonomi: Procedurer og kontroller for anskaffelse, ændring og vedligeholdelse, adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder, logisk adgangskontrol og systemadministration.
- OPUS Personale: Procedurer og kontroller for adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder og systemadministration.
- Microsoft AD: Procedurer og kontroller for patchmanagement, adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, logisk adgangskontrol og systemadministration.
- KSD: Procedurer og kontroller for adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder og systemadministration.
- KY: Procedurer og kontroller for adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder og systemadministration.
- Outsourcing af centrale it-systemer, herunder kommunens egne kontroller samt indhentelse og vurdering af revisorerklæringer fra it-serviceleverandører.

- Netværkssikkerhed.
- Data backup.

Vi har foretaget forespørgsler hos it-ledelsen, medarbejdere med ansvar og opgaver inden for it samt systembrugere.

Vi har udført revisionshandlinger i form af inspektioner, observationer og udførelse af kontroller, herunder gennemgang af modtagne dokumenter og materialer, efterprøvelse af interne it-kontroller og dokumentation herfor samt test af de interne it-kontrollers funktionalitet, hvor dette er relevant.

Vi har baseret revisionen på eksterne revisorerklæringer med høj grad af sikkerhed for de dele af it-systemerne, som henholdsvis KMD og Netcompany er ansvarlige for i henhold til aftale med kommunen.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunen ikke i alle tilfælde har implementeret hensigtsmæssige interne it-kontroller, der medvirker til at opretholde informationernes integritet og sikkerheden af data, som it-systemerne behandler i forhold til regnskabsføringen og regnskabsaflæggelsen.

Vi har ved revisionen konstateret kontrolmangler i forretningsgangene og de interne kontroller, der kan afhjælpes ved at gennemføre følgende anbefalinger:

1. Det anbefales, at der gennemføres periodisk gennemgang af roller og rettigheder i KY og KSD for at sikre, at de tildelte roller har baggrund i et arbejdsbetinget behov. Dette ses i sammenhæng med, at det ikke har været muligt at fremvise dokumentation for oprettelser udført i 2024. Kommunen har overfor os oplyst, at der fremadrettet er iværksat en proces for halvårlig gennemgang af brugerrettigheder.
2. Det anbefales, at der altid foreligger dokumentation for ledergodkendelse i forbindelse med oprettelse af domain- og enterprise admin konti.

Der henvises i øvrigt til afsnit 1.3.2 - Revisionens bemærkninger.

Vi har endvidere konstateret kontrolmangler i forretningsgangene, der relaterer sig til brugeradministration, herunder nedlæggelser, kopiering af adgangsrettigheder, samt overvågning af netværkstrafik.

Disse forhold vurderes at være mindre væsentlige i forhold til kommunens årsregnskab for 2024. Vi vil følge op herpå i 2025 for at sikre tilstrækkelig sikkerhed omkring it-anvendelsen.

8 REVISION AF ÅRSREGNSKABET

8.1 ÅRSREGNSKABETS OPBYGNING OG INDHOLD

Vi har undersøgt, om kommunens regnskabsaflæggelse er foretaget i overensstemmelse med formkravene i Indenrigs- og Sundhedsministeriets gældende regler.

Vi har gennemgået de processer og interne kontroller, herunder IT-kontroller, som kommunen har implementeret til sikring af et hensigtsmæssigt regnskabsgrundlag for årsregnskabet.

Ved denne gennemgang har vi vurderet, om kommunen i tilstrækkelig grad sikrer korrekt regnskabsaflæggelse ved hjælp af procedurer, ansvarsplacering og ledelsestilsyn, og vi har kontrolleret, at der foreligger et passende grundlag til at identificere og opføre eventuelle reklassificeringer m.v.

Vi har vurderet, om der i forhold til årsregnskabet fra sidste år er foretaget ændringer i kommunens regnskabspraksis, samt om disse ændringer er godkendt af Byrådet. Det er desuden vurderet, om de foretagne ændringer er i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets regler, og om de er tilstrækkeligt belyst ved regnskabsaflæggelsen.

Konklusion

Vi har ikke konstateret mangler under vores gennemgang af kommunens regnskabsaflæggelse, og det er vores vurdering, at kommunen har hensigtsmæssige forretningsgange og interne kontroller på området.

Det er vores opfattelse, at kommunens regnskabsaflæggelse er foretaget i overensstemmelse med formkravene i Indenrigs- og Sundhedsministeriets gældende regler.

8.2 BUDGET- OG BEVILLINGSKONTROL

Vi har stikprøvevis påset, at kommunens finansielle dispositioner er i overensstemmelse med det vedtagne budget, meddelte tillægsbevillinger og øvrige beslutninger af bevillingsmæssig karakter.

Samtidig har vi undersøgt, om kommunens retningslinjer for budgetopfølgning og -kontrol er efterlevet, samt om kommunens bevillingsniveau er fastlagt i overensstemmelse med gældende regler.

Konklusion

Vi har i det aflagte regnskab generelt ikke konstateret væsentlige overskridelse af de meddelte bevillinger, og det vedtagne bevillingsniveau er i overensstemmelse med gældende regler.

Det kan dog anføres, at der i det aflagte regnskab er beskrevet overskridelse af de meddelte bevillinger angående det specialiserede område under Social- og Sundhedsudvalget. Vi har set, at der overordnet er redegjort for afvigelserne i regnskabet, og det vedtagne bevillingsniveau er i overensstemmelse med gældende regler.

8.3 TILSKUD, UDLIGNING OG SKATTER

Tilskuds- og udligningsbeløb er stikprøvevis sammenholdt med opgørelser udarbejdet af Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Kommunen har for årsregnskab 2024 valgt selvbudgettering af skatterne.

Når man har valgt at selvbudgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget, foretages der i tilskudsåret en foreløbig afregning af kommunens tilskud og bidrag.

Vi har i den forbindelse indhentet dokumentation for at det af kommunen opgjorte udskrivningsgrundlag og skøn over indbyggertallet er i overensstemmelse med de bogførte skatter.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at tilskuds- og udligningsbeløb samt skatter er korrekt optaget i regnskabet.

8.4 REFUSION AF KØBSMOMS

Vi har ved den afsluttende revision påset, at opgørelsen af købsmomsrefusion er udarbejdet efter gældende regler.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at opgørelsen af købsmomsrefusion er korrekt udarbejdet og korrekt optaget i regnskabet.

Det skal dog anføres, at momsindberetningen for 2024 er sket med forsinkelse i forhold til den meddelte frist.

8.5 LØNNINGER OG VEDERLAG

Ved revisionen af årsregnskabet har vi undersøgt kommunens forretningsgange mv. i forhold til interne kontroller ved anvendelse af lønsystemet, bl.a. medarbejdernes muligheder for at indberette til egne CPR-numre.

Det er undersøgt, om lønsystemet er afstemt til bogholderiet/årsregnskabet.

Det er endvidere stikprøvevis kontrolleret, om de til Skattestyrelsen afgivne oplysninger om løn mv. er afstemt, ligesom det er kontrolleret, om tilbageholdt A-skat mv. er afregnet og afstemt.

Konklusion

Vi har ved vores revision ikke konstateret kritiske forhold.

8.6 ANLÆGSVIRKSOMHED

Vi har gennemgået udvalgte anlægsregnskaber og anlægsudgifter for at kontrollere, om der er korrekt sondring mellem anlæg og drift. Desuden har vi i vores gennemgang fokuseret på bilagene, som er konteret under de enkelte anlægsprojekter. Gennemgangen af bilagene har haft til formål at sikre, at bilagene behandles korrekt, jf. gældende konteringsregler, og at kommunens principper for økonomistyring overholdes.

Vi har undersøgt kommunens regler vedrørende aflæggelse af anlægsregnskaber, herunder hvorvidt gældende lovgivning følges i forhold til aflæggelsen.

Konklusion

Det er vores vurdering, at kommunens anlægsregnskaber er udarbejdet og aflagt i overensstemmelse med gældende regler og kommunens retningslinjer.

8.7 ARTSKONTERING

Vi har gennemgået brevet fra Danmarks Statistik for eventuelle væsentlige konteringsfejl på arts niveau.

Konklusion

Det er vores vurdering, at der er sket konteringsfejl inden for samme funktion, men mellem forkerte grupperinger. Der er således ikke tale om en væsentlig fejl i regnskabet, men derimod en fejl i konteringen, og derfor også indberetningen til Danmarks Statistik.

- Det fremgår, at der er bogført 12,3 mio. kr. på forkert gruppering
- Det fremgår, at der er bogført 5,8 mio. kr. på art 4.6, som rettelig burde have været på art 4.0

8.8 FORENINGSGENNEMGANG

Vi har i overensstemmelse med revisionsaftalen foretaget en gennemgang af to foreningstilskud udvalgt i samarbejde med Ishøj Kommunes administration.

Konklusion

Gennemgangen heraf har givet anledning til anbefalinger på området.

8.9 FORSYNINGSOMRÅDET

Forsyningsvirksomhederne skal "hvile i sig selv". Det vil sige, at indtægter og udgifter over en årrække skal balancere. Forsyningsvirksomhederne betragtes således som eksterne i forhold til øvrige kommunale aktiviteter. Forsyningsområdet omfatter affaldshåndtering.

Vi har ved revisionen påset:

- at udgifter og indtægter er registreret i henhold til Budget- og regnskabssystemets autoriserede krav
- at administrationsudgifter er opgjort tilstrækkeligt objektivt
- at renter af mellemværender med forsyningsvirksomheden er beregnet og bogført i overensstemmelse med gældende krav
- at mellemværenderne med forsyningsvirksomheden er korrekt optaget i balancen
- at gebyrerne inden for det forbrugerfinansierede område følger lovgivningens krav og er i overensstemmelse med Byrådets beslutninger. Vi har vurderet, om takstfastsættelsen opfylder kravene til "hvile i sig selv-virksomhed"

Byrådet har besluttet at selskabsføre Ishøj Varmeværk, som herefter er udskilt i selvstændigt selskab pr. 1. juli 2023 som datterselskab under Ishøj Forsyning. Ishøj Kommune har et mellemværende med Ishøj Varmeværk på 6,9 mio. kr. pr. 31.12.2024, som er optaget som et tilgodehavende. Der er i 2025 kommet afklaring heraf.

Konklusion

Ishøj Kommune bistod Ishøj Forsyning i en overgangsfase. I løbet af 2024 har Ishøj Forsyning overtaget bogføringen, og Ishøj Kommune leverer ikke længere administrativ bistand til Ishøj Varmeværk. Der er indgået endelig aftale omkring afregning af mellemværende primo 2025.

Det er vores vurdering, at den samlede økonomiske styring af forsyningsområdet er indrettet med henblik på at opfylde lovkrav, Byrådets beslutninger samt at sikre, at de etablerede forretningsgange på væsentlige områder er betryggende i kontrolmæssig henseende samt hensigtsmæssigt tilrettelagt.

Det er vores vurdering, at forsyningsvirksomhederne over tid "hviler i sig selv". Driften og mellemværende med forsyningsvirksomhederne er korrekt optaget i regnskabet.

8.10 BALANCEN

8.10.1 Generelt

Vi har ved den afsluttende revision foretaget en række handlinger med henblik på at vurdere, om kommunens aktiver og passiver er behandlet rigtigt i overensstemmelse med retningslinjerne i Budget- og regnskabssystem for kommuner.

Vores gennemgang har omfattet udvalgte poster fra balancen, og vi har blandt andet foretaget test og kontroller af:

- om posterne er indregnet og målt i overensstemmelse med Budget- og regnskabssystem for kommuner og kommunens regnskabspraksis

- om materielle og immaterielle anlægsaktiver er optaget i overensstemmelse med anlægskartotekets oplysninger, og at til- og afgang er korrekt registreret i anlægskartoteket
- om finansielle anlægsaktiver er korrekt værdiansat, herunder at aktier, andelsbeviser og ejerandele i § 60-virksomheder er korrekte i forhold til kommunens ejerandele
- om omsætningsaktiver er korrekt indregnet og periodiseret
- om likvide beholdninger er korrekt indregnet og periodiseret
- om egenkapitalen er fordelt, registreret og klassificeret korrekt
- om indregning og måling af hensatte forpligtigelser er sket i overensstemmelse med gældende regler
- om gældsforpligtelser er korrekt indregnet og periodiseret

8.10.2 Materielle anlægsaktiver

Vi har stikprøvevis kontrolleret, om materielle anlægsaktiver er afstemt til underliggende dokumentation og indregnet i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets regelsæt og kommunens regnskabspraksis.

Det er i forbindelse med revisionen foretaget en stikprøvevis gennemgang af tilstedeværelsen af de materielle anlægsaktiver.

Det er i denne forbindelse tre aktiver, hvor det ikke har været muligt at modtage dokumentation for tilstedeværelsen, da der er tale om renoveringer, udbygninger mv. for anlæg før 2010.

8.10.3 Finansielle anlægsaktiver

Vi har stikprøvevis gennemgået kommunens finansielle anlægsaktiver særligt med henblik på kontrol af, om de finansielle anlægsaktiver er indregnet til korrekte værdier i henhold til kommunens regnskabspraksis, herunder at aktier, andelsbeviser og ejerandele i § 60-virksomheder er korrekt indregnede i forhold til kommunens ejerandele.

8.10.4 Omsætningsaktiver

Vi har kontrolleret, om mellemværender med pengeinstituttet er optaget til saldiene pr. 31. december og er afstemt med pengeinstituttets noteringer. Vi har indhentet engagementsoversigt fra pengeinstituttet.

Vi har stikprøvevis påset, at omsætningsaktiver er afstemt til underliggende dokumentation og indregnet i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets regelsæt og kommunens regnskabspraksis.

8.10.5 Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser består væsentligst af tjenestemandsforsikringer og arbejdsskadeansvar.

Vi har gennemgået de væsentligste forpligtelser og påset, at de er optaget i kommunens årsregnskab i overensstemmelse med gældende regler, kommunens regnskabspraksis og valgte skøn.

Kommunen indregner tjenestemandspensionsforpligtelsen pr. 31. december 2024 på baggrund af aktuarmæssig beregning pr. 31. december 2022. Hensættelsen genberegnes aktuarmæssigt mindst hvert 5. år, og der sker ikke regulering heraf i den mellemliggende periode i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis. Da forpligtelsen ikke er opgjort pr. 31.12.2024, kan forpligtelsen have ændret sig væsentligt, hvilket således ikke er indregnet i balancen.

8.10.6 Gæld

Vi har stikprøvevis påset, at gældsposterne er afstemt til underliggende dokumentation og indregnet i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets regelsæt og kommunens regnskabspraksis.

Sammenfattende konklusion på revisionen af balancen

Det er vores opfattelse, at balancens poster er dokumenteret tilfredsstillende. Kommunens forretningsgange, ledelsestilsyn og egne kvalitetskontroller har sikret en god kvalitet i afstemningerne.

Vores gennemgang af udvalgte poster bekræfter, at kommunens aktiver og passiver er indregnet i balancen i overensstemmelse med retningslinjerne i Budget- og regnskabssystem for kommuner og kommunens regnskabspraksis.

8.11 EVENTUALPOSTER

Eventualposter, der blandt andet omfatter kautions- og garantiforpligtelser samt eventualforpligtelser og -rettigheder, indregnes ikke i balancen, men oplyses i regnskabet.

Kommunens opgørelse af garantiforpligtelser fremgår af årsregnskabet side 55-59.

Ved vores revision af området har vi bl.a. overordnet gennemgået kommunens forretningsgange, for at vurdere kommunens praksis for stillede garantier, herunder risikovurderingen heraf.

Kommunens daglige administrative ledelse har oplyst, at der ikke er nedfældet en forretningsgang omkring risikovurdering af stillede garantier. Samt at der ikke er en praksis for at genvurdere risikoen ved tidligere afgivne garantier.

Det er vores anbefaling, at der etableres en forretningsgang og proces angående garantistillelse, herunder risikovurdering af tidligere afgivne garantier og fremtidige garantier.

Vi har gennemgået området, og vi har i den forbindelse modtaget en ledelseserklæring underskrevet af borgmester og kommunaldirektør blandt andet til bekræftelse af oplysningernes korrekthed og fuldstændighed.

8.12 LÅNOPTAGELSE

Vi har gennemgået kommunens procedure for lånoptagelse og lånerammeopgørelse for bl.a. at påse, at denne følger Indenrigs- og Sundhedsministeriets regler på området.

Kommunen har ikke foretaget låneoptag i 2024. Der er derfor ikke udarbejdet en opgørelse af lånerammen for 2024.

Ishøj Kommune har i 2024 foretaget ekstraordinære indfrielse af lån på baggrund af beslutninger foretaget i Byrådet.

Konklusion

Vi har ved vores revision ikke konstateret forhold, som giver anledning til bemærkninger.

9 REVISION AF DE SOCIALE REGNSKABER - OMRÅDER MED STATSREFUSION

Efterfølgende redegøres for revisionsforløbet og vurderingerne af kommunens administration på det sociale områder med statsrefusion.

Revisionen udføres i overensstemmelse med gældende regler og praksis på området.

Vi har i forbindelse med revisionsbesøgene orienteret den administrative ledelse om revisionens omfang og resultater.

9.1 REVISIONSERKLÆRING VEDRØRENDE DE SOCIALE IT-SYSTEMER

I bekendtgørelse nr. 1711 af 30. december 2024, jf. bekendtgørelse nr. 432 af 26. april 2024 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social-, Bolig- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Børne- og Undervisningsministeriets ressortområder (revisionsbekendtgørelsen), er der fastsat en række krav til de dokumentations- og registreringssystemer, kommunen anvender i forbindelse med administrationen af en række opgaver på disse ressortområder.

Kommunen skal sikre, at der foreligger en uafhængig revisorerklæring om, at det pågældende system fungerer i et it-miljø med en tilfredsstillende system- og datasikkerhed, og at de interne kontroller i systemerne sikrer en fuldstændig og nøjagtig behandling af godkendte transaktioner.

Ovennævnte er gældende, hvis kommunen ved registrering af sagen og beregning af ydelsen, eller tilskuddet, anvender et it-system, eller hvis databehandlingen helt eller delvist foretages af andre end den dataansvarlige kommune.

Konklusion

Kommunen anvender registreringssystemer, hvor databehandlingen varetages af KMD og Netcompany.

Vi henviser til de udarbejdede erklæringer for 2024, som kommunen har fået fremsendt fra it-leverandøren:

- KY (Netcompany) - 17. februar 2025
- KP (Netcompany) - 17. februar 2025
- KSD (KMD) - 13. februar 2025

I de modtagne erklæringer har der ikke været forhold, der giver anledning til yderligere revision.

9.2 LØBENDE REVISION

9.2.1 Generelt

De efterfølgende afsnit vil indeholde en beskrivelse af formål, omfang samt revisionens udførelse, som er dækkende for samtlige reviderede personsagsområder. Personsagsområderne er opdelt i overensstemmelse med den autoriserede kontoplan på hovedfunktionsniveau og statens hovedkonti på Finansloven.

9.2.2 Formål

Formålet med revisionen er at efterprøve, om kommunens administrative og regnskabsmæssige praksis, herunder forretningsgange, interne kontrolprocedurer samt procedurer for sagsbehandling på de sociale områder, er hensigtsmæssige og fungerer på betryggende vis.

Revisionen udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik og bekendtgørelse nr. 1711 af 30. december 2024, jf. bekendtgørelse nr. 432 af 26. april 2024 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social-, Bolig- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Børne- og Undervisningsministeriets ressortområder.

9.2.3 Revisionens omfang og udførelse

Revisionen gennemføres ved en kombination af system- og substansrevision baseret på revisors faglige vurdering af kommunens systemer, forretningsgange, kontrolmiljø m.v.

Antallet af gennemgåede sager skal ses i sammenhæng med de anvendte revisionsmetoder, test af kontroller og forretningsgange samt substansrevision.

Udvælgelsen af personsager planlægges og gennemføres ud fra revisors faglige vurdering af væsentlighed og risiko, og der er lagt særligt vægt på følgende kriterier:

- Nyetablerede sager
- Sager af væsentlig økonomisk karakter
- Sager efter revisors vurdering
- Ressortministeriernes fastlagte kontrolpunkter

Det anføres for god ordens skyld, at revisionen ikke omfatter en socialfaglig vurdering, men alene en vurdering af det retlige grundlag i sagerne.

Vi har foretaget kontrol af, at bogførte udbetalinger mv. er sket med hjemmel i meddelte bevillinger samt gældende love og bestemmelser.

Vi har desuden efterprøvet, om kommunen ved sagsoprettelse og ved lovpligtige sagsopfølgninger har udnyttet muligheden for at foretage kontrol af oplysninger om økonomiske forhold, herunder i nødvendigt omfang har sammenholdt oplysninger fra forskellige registre med det formål at sikre, at der ikke udbetales uforenelige ydelser.

9.2.4 Forretningsgange, interne kontroller samt gennemgang af personsager.

I henhold til bekendtgørelse nr. 1711 af 30. december 2024, jf. bekendtgørelse nr. 432 af 26. april 2024 skal kommunen have tilrettelagt interne kontroller til sikring af kvaliteten i sagsbehandlingen.

Vi har foretaget vurdering af omfang og indhold samt rapportering af kommunens ledelsestilsyn på områder med statsrefusion.

Vi har endvidere efterprøvet, om kommunens administrative og regnskabsmæssige praksis (herunder forretningsgange, interne kontrolprocedurer, procedurer for sagsbehandling samt kvalitetskontrol) på de personsagsområder, som er omfattet af bekendtgørelsen, er hensigtsmæssig og fungerer på betryggende vis.

Ved personsagsgennemgangen har vi foretaget en gennemgang af de af ministerierne fastsatte kontrolpunkter, ligesom vi har gennemgået vores egne kontrolpunkter, som er fastsat ud fra væsentlighed og risiko samt som juridisk-kritisk revision.

Fejl og mangler ved den udførte sagsrevision vil blive indberettet i det digitale revisionssystem på kommunalrevision.star.dk, jf. § 73 i bekendtgørelse nr. 1711 af 30. december 2024, jf. bekendtgørelse nr. 432 af 26. april 2024.

Konklusion

Forretningsgange og interne kontroller

Det er ved vores gennemgang blevet bekræftet, at der generelt på de reviderede områder er etableret hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange som understøtter personsagsområderne, samt at der administreres i overensstemmelse med disse.

For afdelingerne omfattet af den sociale revision har kommunen i al væsentlighed etableret hensigtsmæssige og betryggende kvalitetskontroller, som er med til at sikre, at risikoen for fejl minimeres. Kvalitetskontrollerne udføres løbende og i overensstemmelse med kommunens retningslinjer. Der er ved udvælgelsen af emner til kvalitetskontrollen fokus på risikoområder som følge af væsentlige lovændringer, ændringer i forretningsgange, ændringer i personale, tidligere konstaterede fejl og it-systemer mv.

Det er dog vores vurdering, at der ikke har været etableret hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange vedrørende personsagsområderne:

- Merudgifter SEL § 100
- Min Plan

Der henvises til afsnit 1.3.2 - Revisionens bemærkninger.

Personsager

På baggrund af den udførte revision er det vores opfattelse, at personsagerne generelt administreres i overensstemmelse med gældende regler.

På følgende områder har vi alene fundet få eller ingen fejl:

- Fleksjob med variabel refusion
- Fleksjob med fast refusion
- Merudgifter til Børn BL § 86
- Tabt arbejdsfortjeneste BL § 87
- Grund- og resultattilskud
- Den centrale refusionsordning
- SEL § 109 og 110 - Generelle udgifter vedrørende Forsorgshjem

På følgende områder er der efter vores opfattelse behov for forbedringer af sagsadministrationen, idet der er konstateret fejl og mangler:

- Kontanthjælp
- Uddannelseshjælp
- Ressourceforløb
- Jobafklaring
- Sygedagpenge
- Forsikrede ledige
- Personlige tillæg til pensionister
- SEL § 100 Merudgifter til voksne

På områderne Kontanthjælp, Uddannelseshjælp og Sygedagpenge er der konstateret et større antal enkeltstående, og fejlmængden vurderes at være en udfordring, der kræver særlig opmærksomhed.

Der er fundet flere generelle fejl på området Jobafklaring som medfører, at området ikke vurderes at blive behandlet efter gældende regler. Dette vurderes ikke tilfredsstillende, da borgernes retssikkerhed ikke overholdes, og at indsatsen muligvis ikke passer til borgerens behov.

Derudover er der fundet en generel fejl på tværs af områder i forhold til den individuelle vurdering ved samtaleforløbet efter 6 måneders ledighed vurderes at gå igen på tværs af områderne. Dette er ikke et spørgsmål om, hvorvidt der er afholdt samtaler, men at det i sagerne ikke fremgår, hvordan samtaleforløbet tilrettelægges i de konkrete sager.

Det er i forbindelse med sagsrevisionen konstateret, at der i forbindelse med betaling af helbredstillæg til forbehandling stadig ikke foretages en vurdering af nødvendigheden af udgiften. Der fremgår ingen dokumentation, ej heller en bevilling for tilskuddet. Vi er bekendt med, at området har været under politisk behandling, og at der er udarbejdet en ny kvalitetstandard, hvor ny praksis for udvidet helbredstillæg fremgår. Denne er dog først trådt i kraft 01.01.2025. Dette betyder dog, at sagerne har været behandlet forkert i 2024, og at der derfor kan være hjemtaget for meget i refusion. Det er oplyst af administrationen, at der på baggrund af den endelige gennemgang af sager i 2025 vil beregnes et forholdsmæssigt skøn på, hvor meget uberettiget refusion kommunen har modtaget de seneste 3 år. Refusionen modregnes efterfølgende i refusionsopgørelse for 2025.

Flere fejltyper blev ligeledes identificeret ved sidste års revision, og kommunens tiltag for at undgå fejlene fremadrettet blev beskrevet i ledelsesnotatet for 2023. Det vurderes på baggrund af sagsrevisionen, at kommunens tiltag på flere områder ikke har været implementeret. Det vurderes ikke tilfredsstillende, at der ikke ledelsesmæssigt er handlet tilstrækkeligt på disse områder.

Vi har haft dialog med kommunens administration om de konstaterede forhold, herunder administrationens kommende opfølgning herpå samt handleplaner m.v.

Der henvises i øvrigt til afsnit 1.3.2 - Revisionens bemærkninger.

For detaljeret rapportering af revisors og ressortministeriernes fastlagte kontrolpunkter henvises til kommunalrevision.star.dk.

9.3 AFSLUTTENDE REVISION

9.3.1 Regnskabsaflæggelse og restafregning af refusion

Vi har kontrolleret, at kommunen har afstemt restafregningsskemaerne til bogføringen. Vi har stikprøvevist undersøgt, om kommunens kontering af udgifter og indtægter vedrørende refusionsansmeldelserne er korrekt og kommer korrekt til udtryk i regnskabet.

Vi har påset, at kommunen har rettet data og registreret tilbagebetalinger, efterbetalinger og finansieringsbeløb mv. efter anvisningerne i bekendtgørelse om finansiering af visse offentlige ydelser, der udbetales til kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne.

Vi har ligeledes stikprøvevist kontrolleret, om eventuelle refusionsmæssige berigtigelser vedrørende tidligere år er korrekt opgjort og medtaget i refusionsopgørelserne.

Vi har påset, at der ved skattepligtige ydelser i al væsentlighed er foretaget korrekt afregning af A-skat mv.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at restafregningsskemaerne er aflagt i overensstemmelse med fagministeriernes regler for området, samt at kommunens restafregning af refusion på sociale udgifter, svarer til bogføringen.

Vi har ikke modtaget dokumentation for, at kommunen har indberettet data vedrørende ydelser modtaget med urette efter anvisningerne i bekendtgørelse om finansiering af visse offentlige ydelser, der udbetales til kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne. Der er modtaget et udtræk over ydelserne, der skal indberettes. Det er aftalt, at der udarbejdes en arbejdsgang, samt at der sker indberetning med tilbagevirkende kraft.

9.3.2 Revision af note vedr. Finanslovens Hovedkonti på områder med statsrefusion og tilskud

Vi har kontrolleret, at kommunen har afstemt regnskabsnoten vedr. statsrefusion og tilskud i årsregnskabet til bogføringen. I noten skal det sikres, at Finanslovens Hovedkonti er korrekte og kommer korrekt til udtryk i noten i overensstemmelse med den fastlagte kontobro mellem den kommunale kontoplan, jf. Budget- og regnskabssystemet for kommuner og den statslige kontoplan, jf. statens regnskabsregler.

Vi har gennemgået kommunens dokumentation for, at noten er udarbejdet i overensstemmelse med de udmeldte krav til notens udformning, samt opdelt i kapitel 9, refusion.

Vedrørende kapitel 9 om refusion har vi kontrolleret, at oplysninger i noten er i overensstemmelse med kommunens bogføring og med kvitteringsskrivelse fra statens refusionssystemet for restafregninger af refusioner og tilskud.

Vedrørende ydelsesrefusion er det kontrolleret, at notens oplysninger er afstemt kommunens bogføring og i overensstemmelse med årets modtagne refusioner modtaget fra YR - Ydelsesrefusionssystemer.

Der udarbejdes en revisorerklæring for YR - Ydelsesrefusionssystemet for Databehandleren DXC-Technology.

Medfinansiering samt ydelsesrefusion beregnes af YR - Ydelsesrefusionssystemet, hvor databehandlingen varetages af DXC-Technology. Vi henviser til den udarbejdede systemerklæring for 2024, som kommunen har fået fremsendt fra it-leverandøren, og som er dateret 17. februar 2025. Administrationen har på vores forespørgsel bekræftet, at den modtagne erklæring ikke har givet anledning til væsentlige spørgsmål eller forhold til opfølgning.

I tilknytning til revisionen af regnskabsnoten kan det oplyses, at der ikke er foretaget revision af enkeltstager på områder, hvor ydelsen udbetales af Udbetaling Danmark og A-kasserne.

- Dagpenge ved arbejdsløshed
- Særlig støtte til modtagere af kontanthjælp m.fl.
- Førtidspension med variabel medfinansiering
- Seniorpension

Konklusion

Gennemgangen har vist, at noten er opgjort og udarbejdet i overensstemmelse med bekendtgørelsen § 2 stk. 3, herunder udmeldte krav til notens udformning, og er medtaget som en integreret del af årsregnskabet.

Vi har ved vores revision ikke konstateret forhold vedrørende den modtagne erklæring fra Ydelsesrefusionssystemet, som giver anledning til kritiske kommentarer.

10 AFGIVNE REVISIONSBERETNINGER OG PÅTEGNEDE OPGØRELSE MV.

10.1 REVISIONSBERETNINGER AFGIVET TIL ISHØJ BYRÅD

Ud over nærværende beretning om revisionen af årsregnskabet er der ikke afgivet delberetninger i 2024.

10.2 DIALOG MED POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE

- Deltagelse i byrådsmøde den 25. juni 2024
- Dialogmøde vedrørende revisionen af årsregnskabet for 2024 med direktionen den 4. december 2024
- Dialog vedrørende afsluttende beretning den 10. juni 2025

10.3 PÅTEGNEDE OPGØRELSE OG ØVRIGE OPGAVER

Alle opgørelser og indberetninger mv. er forsynet med revisorerklæring.

Der henvises til oversigten i bilag 2.

11 LEDELSENS REGNSKABSERKLÆRING

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet har borgmester og kommunaldirektør over for os i regnskabserklæring bekræftet forhold af væsentlig betydning vedrørende årsregnskabet 2024, hvor vi har vurderet et behov herfor.

Den skriftlige erklæring omfatter oplysninger om pantsætninger og sikkerhedsstillelser, garantistillelser, retssager, besvigelser, begivenheder efter balancedagen, oversigt over ikke-korrigerede forhold samt andre områder, hvor det er vanskeligt at opnå et revisionsbevis.

Den modtagne regnskabserklæring har ikke givet anledning til kommentarer.

12 REVISORS ERKLÆRING

Vi bekræfter, at

- vi opfylder de i lovgivningen indeholdte habilitetsbestemmelser
- vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, som vi har anmodet om

Vi har iværksat foranstaltninger til sikring af, at BDO lever op til kravene i Bekendtgørelse om kommunal og regional revision.

Roskilde, den 15. juni 2025

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Per Lund
Statsautoriseret revisor

BILAG 1, REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til Byrådet i Ishøj Kommune

REVISIONSPÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKABET

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Ishøj Kommune for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2024, jf. siderne 5-8, 11-12, 30-51 og 54-76 i årsregnskabet 2024. Den reviderede del af årsregnskabet omfatter regnskabsopgørelse, balance, obligatoriske oversigter, anvendt regnskabspraksis og noter med følgende hovedtal:

- Resultat af ordinær driftsvirksomhed på 14,3 mio. kr.
- Resultat af det skattefinansierede område på 57,6 mio. kr.
- Aktiver i alt på 2.439 mio. kr.
- Egenkapital i alt på -1.313 mio. kr.

Årsregnskabet udarbejdes efter kravene i bekendtgørelse nr. 1051 af 15. oktober 2019 om kommuners budget og regnskabsvæsen, revision mv. (i det følgende kaldet "Regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen") og § 2 stk. 3 i bekendtgørelse nr. 432 af 26. april 2024 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social-, Bolig- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Børne- og Undervisningsministeriets ressortområder (i det følgende kaldet "Refusionsbekendtgørelsen").

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet, i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen samt refusionsbekendtgørelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen samt refusionsbekendtgørelsen. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet".

Vi er uafhængige af Kommunen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2024. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter med statsrefusion

De sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter, hvoraf refusion fra Staten udgør -157,99 mio. kr., og medfinansiering via ydelsesrefusion udgør 199,98 mio. kr., vedrører bl.a. dagpenge til forsikrede ledige, løntilskud til personer i fleksjob, sygedagpenge, seniorjob, hjælp til flygtninge, botilbud, ophold på døgninstitutioner mv.

Ud fra vores professionelle vurdering er revisionen af området for de sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter med statsrefusion det revisionsområde med størst betydning for den finansielle revision, da der er betydelige udgifter på dette område, som refunderes af Staten. Kommunen er ansvarlig for tilrettelæggelse af forretningsgange og interne kontroller, som sikrer korrekt sagsbehandling af borgernes rettigheder til sociale ydelser, herunder at der udbetales korrekte ydelser, som kan helt eller delvis refunderes af Staten i henhold til gældende love og regler. Vi fokuserede på området, da reglerne på området er komplekse og kræver, at ledelsen i Kommunen fastlægger retningslinjer for forretningsgange og sagsbehandling samt overvåger, at disse bliver fulgt.

Vores behandling i revisionen

Vores væsentligste revisionshandlinger vedrørende revision af sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter med statsrefusion har været:

- Vi har gennemgået og opnået forståelse for Kommunens væsentligste forretningsgange og testet relevante interne kontroller på områder med sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter, herunder tilknyttet statsrefusion på enkelte områder.
- Særligt vedr. ydelsesrefusion med og uden kommunal medfinansiering har vi kontrolleret, at regnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med bogføringen og afregninger (Ydelsesrefusioner).
- Vi har gennemført revision af et antal personsager til afdækning af, om der sker en korrekt udbetaling af sociale ydelser med refusion. Vi har udført vores handlinger i henhold til refusionsbekendtgørelsen.
- Vi har revideret refusionsskemaerne for 2024.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Kommunen har i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. medtaget det af Byrådet godkendte årsbudget for 2024 som sammenligningstal i årsregnskabet for 2024. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen samt refusionsbekendtgørelsen. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Kommunens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Kommunen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af kravene i regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen samt refusionsbekendtgørelsen, altid vil afdekke væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af kravene i regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen samt refusionsbekendtgørelsen, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen.

Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Kommunens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Kommunens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Kommunen ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres.

Andre Oplysninger end årsregnskabet og revisors erklæring herom

Ledelsen er ansvarlig for Andre Oplysninger. Andre Oplysninger omfatter de øvrige oplysninger i årsregnskabet, som ikke er omfattet af vores revision, jf. konklusionsafsnittet.

Vores konklusion om årsregnskabet dækker ikke Andre Oplysninger, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om disse.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse Andre Oplysninger og i den forbindelse overveje, om Andre Oplysninger er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i Andre Oplysninger, skal vi rapportere om dette forhold.

Vi har ingenting at rapportere i den forbindelse.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Yderligere oplysninger krævet i henhold til bekendtgørelse nr. 311 af 27. marts 2019 om kommunal og regional revision

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsberetning til byrådet.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i bekendtgørelse nr. 311 af 27. marts 2019 om kommunal og regional revision.

Udover den lovpligtige revision, har vi afgivet erklæringer på projektrengskaber, andre erklæringer, der er pålagt kommunen, samt udført diverse rådgivningsopgaver. Der henvises til revisionsberetningens bilag, for en detaljeret opstilling af opgaver.

Vi blev af Byrådet første gang antaget som revisor for Kommunen den 3. november 2022 for regnskabsåret 2022. Vi blev senest antaget efter en direkte overtagelse fra tidligere revisor.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved driften af de aktiviteter og forvaltningen af de midler, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision.

Dette indebærer, at vi vurderer risikoen for, at der er væsentlige regelbrud i de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, eller væsentlige forvaltningsmangler i de systemer og processer, som ledelsen har etableret. På grundlag af risikovurderingen fastlægger vi de afgrænsede emner, som vi skal udføre juridisk-kritisk revision eller forvaltningsrevision af.

Ved en juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed, om de dispositioner, der er omfattet af det udvalgte emne, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved en forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de systemer, processer eller dispositioner, der er omfattet af det udvalgte emne, understøtter skyldige økonomiske hensyn ved driften af de aktiviteter og forvaltningen af de midler, der er omfattet af årsregnskabet.

Vores revision af hvert udvalgt emne tager sigte på at opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis som grundlag for en konklusion med høj grad af sikkerhed om det pågældende emne. Ved en revision kan der ikke opnås fuldstændig sikkerhed for at opdage alle regelbrud eller forvaltningsmangler. Da vi

alene har udført juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af de udvalgte emner, kan vi ikke udtale os med sikkerhed om, at der ikke kan være væsentlige regelbrud eller væsentlige forvaltningsmangler på områder, der falder uden for de udvalgte emner.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

BILAG 2, PÅTEGNEDE OPGØRELSE OG ØVRIGE OPGAVER

Oversigt over revisionspåtegnede opgørelser for 2024

Vi har revideret og påtegnet følgende opgørelser og indberetninger:

- Musikskoleregnskab 2023
- Erklæring ang. el- og varmeindberetning 2023
- Takstberegning 2025, Søstedet
- Kulturium Musikteaters formidlingsordning for tilskudsperioden 1. juli 2023 - 30. juni 2024
- Integrationsopgørelse 2024
- Sociale ydelser 2024
- Boliglån 2024
- Momsrefusion 2024
- Housing first 2024
- Særligt dyre enkeltsager 2024

Øvrige opgaver

Nedenfor er de væsentligste områder, BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab har ydet kommunen bistand eller påbegyndt bistand til, herunder særlige analyser mv.:

- Tilsyn plejecentre, hjemmepleje, genoptræning og madservice 2024
- Løbende rådgivning angående håndtering af mellemværende og udskillelse af Ishøj Varmeværk
- Statsrefusion og SDE 2021-2023
- Tilsyn indkøbsordning

Forinden accept af ovennævnte arbejder har vi særskilt vurderet betydningen heraf for vores uafhængighed.

Det er vores opfattelse, at de udførte opgaver enkeltvis og samlet er udført i overensstemmelse med gældende bestemmelser om revisors uafhængighed.

BILAG 3, OMRÅDER MED SÆRLIGE RAPPORTERINGSKRAV

Vi har efterfølgende beskrevet den udførte revision på øvrige områder med særlige rapporteringskrav, hvor der ikke i forvejen er afgivet særskilt revisionsberetning.

Projektreghnskaber med tilhørende revisionsprotokol

Vi har i løbet af regnskabsåret 2024 forsynet følgende projektreghnskaber med vores revisionserklæring samt afgivet en revisionsprotokol til tilskudsyderen:

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

- Mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange børn i udsatte positioner, 2023-2025, for 2024

Socialstyrelsen

- En god start på livet, 2023
- Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen 2024

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

- Specificeret regnskab for udvidelse af klinikkapaciteten i Ishøj Kommunale Tandpleje for perioden 22. december 2023 - 13. maj 2024

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

- Pulje til mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange børn i udsatte positioner, 2023

Alle projektreghnskaber er forsynet med vores erklæring om, at tilskudsopgørelsen efter vores opfattelse i al væsentlighed er udarbejdet i overensstemmelse med tilskudsbyders tilskudsbrevs bestemmelser samt at tilskuddet er anvendt til det bevilgede formål.

De afgivne revisionsprotokoller er hver for sig ikke omfattet af § 42b, stk. 1, i Den kommunale Styrelseslov og er således ikke udsendt til de enkelte byråds-/kommunalbestyrelsesmedlemmer, men alene fremsendt til tilskudsyder samt kommunens administration.

INDBERETNING TIL FORSYNINGSSEKRETARIATET, ENERGITILSYNET MV.

De tidligere kommunale forsyningsvirksomheder er omdannet til aktieselskaber med 100 % kommunalt ejerskab.

I forbindelse med kommunens indberetninger i henhold til:

- bekendtgørelse nr. 1212 af 14. oktober 2010 om kommuners indberetninger efter lov om kommuners afståelse af vandforsyninger eller spildevandsforsyninger,
- kapitel 3 i bekendtgørelse nr. 1624 af 18. december 2017 om kommuners indberetninger og erklæringer efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og varmforsyningslovens §§ 23 l og 23 m

skal vi afgive revisionserklæring om rigtigheden og fuldstændigheden af kommunens indberetning.

Som led i revisionen vurderes endvidere, om takstfastsættelse sker på et tilstrækkeligt og objektivt grundlag, således at der ikke sker indirekte udlodninger eller ulovlig støtte/tilskud i forhold til selskaberne.

Konklusion

Revisionen af indberetningen ift. kapital 3 i bekendtgørelsen nr. 1624 af 18. december 2017 og bekendtgørelsen nr. 1212 af 14. oktober 2010 for regnskabsåret 2024 er ikke udført på rapporteringstidspunktet, da fristen herfor er d. 1. september 2024.

På baggrund af revisionen af indberetningen iht. kapital 2 i bekendtgørelse nr. 1624 af 18. december 2017 for regnskabsåret for 2023 har vi forsynet med en erklæring med forbehold, i det der på erklæringstidspunktet ikke forelå erklæring fra Ishøj Forsynings revisor angående Ishøj Forsyning Holding A/S og underliggende selskaber iht. bekendtgørelsen § 12, stk. 2.

Nedenfor er gengivet forbeholdet vedrørende kommunens energiindberetning for 2023:

"Grundlag for konklusion med forbehold

Der er på tidspunktet for afgivelsen af denne erklæring ikke modtaget erklæring fra Ishøj Forsynings revisor angående Ishøj Forsyning Holding A/S og underliggende selskaber iht. bekendtgørelsen § 12, stk. 2. Vi tager derfor forbehold for den mulige virkning heraf.

Konklusion med forbehold

Det er vores opfattelse, at kommunens indberetning og erklæring for perioden 1. januar 2023 - 31. december 2023, bortset fra indvirkning af det i grundlag for konklusion med forbehold anførte, i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelsen."

BILAG 4, ROTATIONSPLAN OG OPFØLGNING - FORVALTNINGSREVISION OG JURIDISK-KRITISK REVISION

Regnskabsår	Gennemgåede plantemaer og emner		Væsentlige kommentarer til opfølgning
	<i>Forvaltningsrevision, jf. SOR 7</i>	<i>Juridisk-kritisk revision, jf. SOR 6</i>	
2022	Styring af offentlige indkøb: Kontrol af kontraktstyring i forhold til indkøb	Gennemførelse af indkøb: Kontrol af procedurer for kontraktindgåelser på indkøbsområdet	
2023	Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter: Kontrol og styring af anlægsprojekter	Gennemførelse af salg: Kontrol af salg af kommunale byggrunde, ejendomme mv.	

Herudover gennemgås årligt plantemaet "Rettighedsbestemte overførsler", jf. SOR 6. Her henvises nærmere til kapitlet "Revision af de sociale regnskaber - områder med statsrefusion".

	2022	2023	2024
Juridisk-kritisk revision			
Gennemførelse af indkøb	X		
Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner			X
Gennemførelse af salg		X	
Myndigheders gebyropkrævning			
Afgørelser om tildeling af tilskud mv.			
Rettighedsbestemte overførsler	X	X	X
Forvaltningsrevision:			
Aktivitets- og ressourcestyring			X
Mål- og resultatstyring			
Styring af offentlige indkøb	X		
Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter		X	
Styring af offentlige tilskudsordninger			

Væsentlige kommentarer til opfølgning fra tidligere revisor er der fulgt op på.

For de væsentlige kommentarer til forvaltningsrevisionen for 2022 er der foretaget en opfølgning på i 2023.